

Vesnička

KVĚTEN 2022

Kdo je tady
doma

Nahlédl jsem
do jiného
světa

SOS DĚTSKÉ
VESNIČKY

Úvodní slovo

Milí přátelé,

britský dramatik George Bernard Shaw kdysi řekl, že šťastná rodina není nic jiného než raná forma nebe. Jeho krásná, inspirující slova jsou esencí našeho poslání a toho, v co bytostně věříme – a možná i Vy spolu s námi.

15. května proto budeme mezi těmi,

kteří si s vděčností připomenou Mezinárodní den rodin. Vždyť rodina má nejdůležitější vliv na život dětí, od prvního setkání se světem a prvních emocí až po formování hodnot, názorů a vlastního já.

V ideálním světě má rodina poskytovat bezpečné, stabilní a láskyplné prostředí, které umožní dětem se rozvíjet neomezeně a v souladu s jejich možnostmi. Být dobrým člověkem, platným členem společnosti, být si vědom hodnoty ostatních lidských bytostí – to jsou hodnoty získané ve zdravých rodinách, sdílené prostřednictvím bezpodmínečné rodinné lásky.

Rodinná láska je (nejen) u dětí také důležitým předpokladem pro zdravé vztahy v pozdějším životě.

Milující rodina ale poskytuje spoustu dalších důležitých věcí nezbytných pro správný vývoj dětí: bezpodmínečné přijetí, pocit sounáležitosti, vzájemné porozumění, povzbuzení, aby se děti mohly pokusit realizovat své sny. A pochopení, útěchu a podporu, když vše nejde tak, jak má.

Být dobrým rodičem, poskytnout dětem to nejlepší z nás, je náročná cesta, na níž často škokbortáme. Někdy ani nevíme, kudy kam. Ale děti přijmou naši nedokonalost, naše tápání. Dají nám svou bezpodmínečnou lásku. Pokud jim oplátíme stejným, společně vytvoříme ranou formu nebe.

S přáním šťastných dnů

Jana Šagátová

Vydavatel: SOS dětské vesničky, z.s., Strakonická 98, 159 00 Praha 5, IČ: 00407933. **Účet veřejné sbírky:** 211 757 409 / 0300, **účet pro naše dárcy:** 120 777 711 / 0300.

Redakce: Radana Košťalíková, Michaela Poláková, Milan Palán. **Grafická úprava:** Martin Málek.

Uzávěrka: 8. 4. 2022. **Náklad:** 8 300 ks. **Vyrobil:** H.R.G. spol. s r.o. **Výrobní cena:** 4,79 Kč. Vychází čtvrtletně. ISSN 1803-1730.

Jména dospělých osob a dětí, jejichž příběhy vám v časopise přinášíme, jsou z důvodu ochrany soukromí většinou změněna. Ilustrační fotografie, není-li uvedeno jinak, pocházejí z fotobanky SOS dětských vesniček.

NA ZUBRY NEDAJÍ DĚTI DOPUSTIT

Děti z naší chvalčovské SOS dětské vesničky a z volnočasového centra v blízké Bystřici pod Hostynem pravidelně jezdí fandit hokejovému klubu HC ZUBR Přerov. Na zápasech svého oblíbeného týmu tak na vlastní oči poznávají opravdový svět sportu a také pravidla fair play.

RAIFFEISENBANK PODPĚRILA OHROŽENÉ RODINY

Loňský rok nebyl pro mnoho rodin jednoduchý, proto se zaměstnanci Raiffeisenbank v rámci Kaizen programu, který se zaměřuje na hledání a realizaci úsporných a efektivních řešení, rozhodli pomoci i mimo banku. Část z peněz, které se jim podařilo ušetřit, konkrétně 380 000 Kč, se rozhodli věnovat na podporu preventivní pomoci pro rodiny ohrožené odebráním dětí do ústavní péče. Děkujeme!

MONETA POMÁHÁ PROGRAMEM MON HELP

Pro naše terénní sociální pracovnice, které měsíčně najezdí stovky kilometrů, jsme od MONETA Money Bank získali 3 automobily, které jim umožní být vždy tam, kde je děti potřebují. V rámci programu MON HELP pro neziskové organizace z celé ČR jsme navíc získali také nábytek, počítače a notebooky, které zase pomohou pěstounským rodinám z Ukrajiny, aby se jejich děti mohly účastnit on-line výuky.

DĚTI TVOŘILY ORIGINALNÍ UMĚLECKÁ DÍLA

Každý opravdový umělec po sobě chce zanechat stopu. A dětem, které navštěvují výtvarný kroužek v naší brněnské SOS dětské vesničce, se to jistojistě daří. No řekněte sami, takové dílo by přece chtěl mít doma úplně každý.

Co povídal poník Bertík

Život s autismem je určitě všechno jiné než pohádka – ale jedno má, alespoň pro sedmiletého Míšu, s pohádkami společné: zvířata v něm umějí mluvit! Nevěříte?

Míša tráví celé dny ve svém světě, většinou je slyšet jen tehdy, když ho něco trápí. To se pak trápí i jeho maminka Milena: sama má psychické problémy, narodila se třeba s fobií z cestování autobusem. I proto Míšu dala do školy v místě bydliště, cesta za hranice městečka, kde žijí, je pro ni jako pro zdravé lidi třeba přeplavat oceán...

KDO ZA TO MŮŽE?

Sociální pracovníci Lucii dalo práci Mileně vysvětlit, že za Míšovy problémy nemůže ona, ale jeho nemoc, a také co vlastně autismus je. Komunikaci s Míšou se ale zlepšit nedařilo, až zkušenou Lucii napadlo po vyčerpání všech dalších možností využít hippoterapie. A brzy se ukázalo, jak skvělý nápad to byl.

„Bertíkovi líbí!“, volal Míša, obvykle schoulený do sebe, už po pár minutách pomalé chůze na poníkovi Bertíkovi: jakoby mu poníkova přítomnost a to, že poník „mluví“ místo něj, otevřelo dlouho zamčené dveře k vyjadřování emocí. Při druhém setkání zkusila Lucie s Míšou Bertíkovým prostřednictvím mluvit o škole: „Bertíku, to je dobře, že Míša chodí do školy, vid? Určitě tam má spoustu kamarádů a hodné paní učitelky.“ „Bertíkovi nelíbí!“, smutně odpovídal poník Míšovou pusou.

KROK ZA KROKEM KE ŠTĚSTÍ

Trpělivě, po malých krůčcích se Lucie s pomocí terapeutky dozvěděla, že Bertíkovi ve škole není dobře, že ho spolužáci nepřijali a pomoc asistentky, která má na starost spoustu dalších dětí, nestačí na to, aby se mezi nimi necítil sám, neúspěšný a nešťastný. To Milenu přimělo pokusit se s pomocí terapeutky svůj strach z cestování a přihlásit Míšu do speciální školy v sousedním městě, kde s dětmi jako Míša umí pracovat. Ale to nebylo všechno.

Terapie probíhala jako rodinná, to znamená, že s poníkem Bertíkem trávila trochu času jednou za dva týdny i Milena a její partner. Přítomnost klidného zvířete, kterého mohli všichni hladit, uvolnila atmosféru v rodině, kde se všichni dlouho trápili a nevěděli, co si počít. Milena poprvé řekla Martinovi, jak moc ji mrzí, že nejsou manželé: Martinovi to do té chvíle nepřišlo důležité, ale byl rád, že to ví, a rozhodl se jednat.

Když na krásné svatbě Mileny a Martina chovala Lucie Míšu na klíně, bylo to skoro jako pohádka: ten Míša, který do té doby nesnesl dotek nikoho jiného včetně rodičů, se díky Bertíkovi uvolnil, dokázal se schoulit v náručí druhého, sám Lucii hladil po hlavě a vypadal spokojeně a šťastně. A to všechno díky jednomu poníkovi...a podpoře v pravý čas!

Kdyby zdi uměly mluvit

Kdyby Daniela popisoval psycholog, objevila by se v jeho shrnutí určitě slova deprese, nízké sebevědomí, obtížná socializace. Ale co kdyby uměly mluvit neživé věci – třeba krásně, umělecky pomalovaná zeď, okolo které devatenáctiletá Daniela občas chodí? Jak by ten příběh zněl potom?

„Po nějaké době jsem zase viděla Danielu. Podívala se na mě, usmála se, šla dál – a přitom si zpívala! Znáám ji léta, ale opravdu dlouho trvalo, než jsem si jí všimla. Občas se o mne opřela a sesunula se úplně dolů, jako by se mnou chtěla splynout.“

KDYŽ NEJDE ANI VSTÁT

Pak jsem ji dlouho neviděla, až později jsem pochopila proč. Přišlo ke mně několik kluků a slečen z domu na půl cesty, mezi nimi Daniela s nějakou paní a ta paní jí říkala: Dani, jsem strašně moc ráda, že tu s námi na tom malování jste. A ona odpověděla: Já vím, že trávit dny v posteli a brečet není správné. Ale já prostě nemohla vstát...

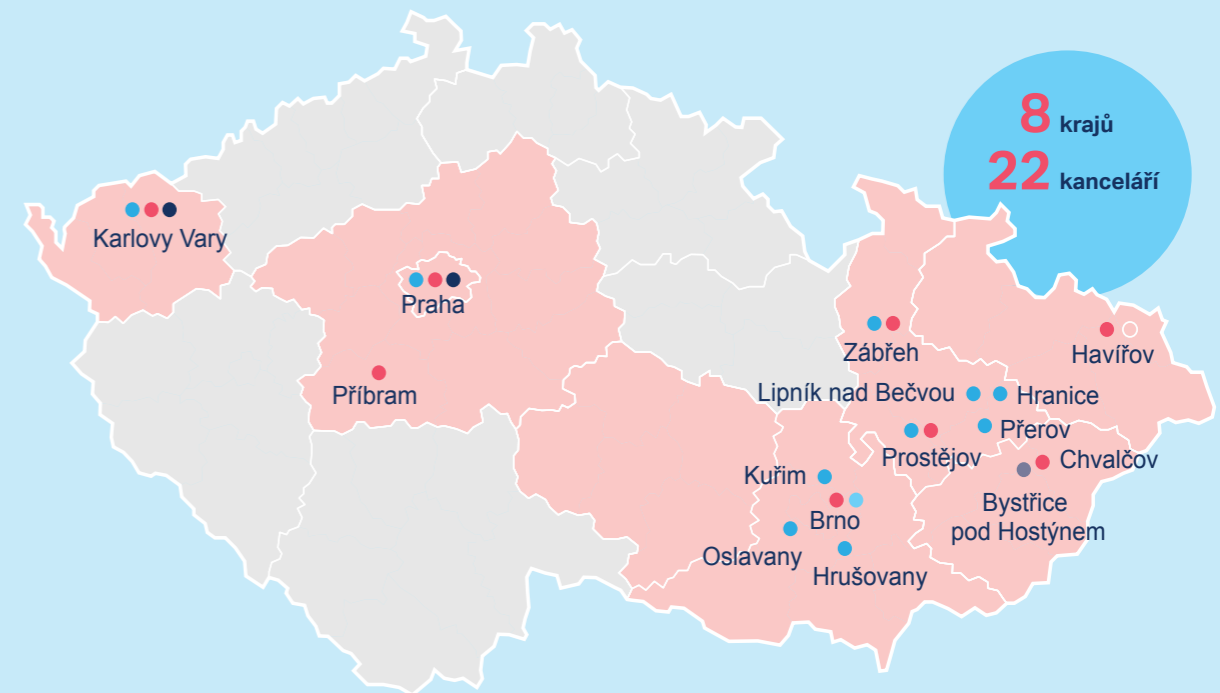
A pak na mě všichni začali malovat a Daniela říkala té paní: nejde mi to, Karolínko, vidíte? A co když mě někdo uvidí? To je trapný! Já jsem trapná. A ta paní jí odpovídala znova a znova: Danielo, je to super! Něco tak pěkného jsem dlouho neviděla. Picasso by záviděl! Nebojte se, všem se to bude líbit. Když jsem byla domalovaná, vypadala Daniela opravdu šťastně: tak, jak jsem ji nikdy předtím neviděla. S úsměvem!

CO DOKÁŽE DŮVĚRA

A pak jsem začala vídat nějakou jinou, novou Danielu. Místo mastných vlasů je měla krásné, umyté. Přestala se okolo mne loudat a většinou spěchala, někdy do práce, jindy do posilovny. Ta Daniela, co se u mě choulila nebo celé dny proležela v depresích v posteli? Ani se mi tomu nechtělo věřit.

Jsem jenom zeď, ale kdybych mohla něco cítit, byla by to radost – a taky hrdost. Myslím totiž, že na tom zázraku mám podíl. No dobře, asi jí pomohla ta paní, která ji povzbuzovala, která jí věřila dřív, než si věřila sama... Ale, kdo z vás to má, být tak krásně pomalovaný a ještě k tomu pomáhat lidem?"

Naše pomoc dětem v roce 2022

- SOS Kompas**
terénní služba pro ohrožené rodiny
- SOS Přístav**
doprovázení pěstounských rodin
- SOS Sluníčko**
krizové centrum pro ohrožené děti
- SOS Kajuta**
volnočasové centrum
- SOS Kotva**
dům na půl cesty
- SOS Kormidlo**
tréninkové bydlení pro ohrožené rodiny

Naše pomoc dětem v roce 2017

Nahlédli jsem do jiného světa

Stanislav Gottfried měl nedávno unikátní možnost strávit jeden běžný pracovní den s naší kolegyní Monikou Pazderovou, vedoucí sociální pracovníci terénní služby pro ohrožené rodiny SOS Kompas. Navštívil naše kanceláře, charitní bazar i jednu klientskou rodinu. Takové nahlédnutí pod pokličku naší práce se nepodaří jen tak někomu, proto jsme se pana Gottfrieda zeptali, jak to na něj zapůsobilo.

Dalo by se říct, že jste se na jeden den stal „pomocným sociálním pracovníkem“ SOS Kompasu. Jak k tomu došlo?

Tuhle neobvyklou příležitost jsem dostal díky tomu, že pracuji pro společnost Porsche ČR jako netechnický školitel. SOS dětským vesničkám půjčuje naše společnost pět vozů Volkswagen právě pro sociální pracovníce, aby mohly jezdit za svými klienty a pomáhat jim co nejefektivněji. Domluva tedy byla taková, že já Monice ukážu, jak zapůjčené auto ovládat a co všechno umí, a ona mě na oplátku zasvětit do svojí práce. Nakonec se ale ukázalo, že je Monika skvělá řidička a příliš mých rad nepotřebovala.

Jak tedy váš společný den probíhal?

Nejprve jsme strávili nějaký čas v kanceláři, dámy z SOS Kompasu mě seznámily s tím, co ta práce obnáší. Do toho přicházely občas nějaké klientské rodiny, takže jsem hned mohl vidět i názorné ukázky pomoci. Odpoledne jsme potom s Monikou sedli do auta a jeli do přerovského charitního bazaru. Tam jsme nabrali podle připraveného seznamu ty nejběžnější věci, jako jsou hrnce, peřiny, talíře nebo přebory, a vezli jsme je do Kojetína rodině, která je opravdu potřebovala.

Jak na vás návštěva u klientské rodiny doma zapůsobila? Bylo to pro mě opravdu překvapivé vystoupení z mé sociální

blubliny. My prodáváme auta za statisíce, a tady žije rodina, která bydlí v domě, kde na zemi je jen beton, skoro nic nemají... Maminka s pěti dětmi třeba doteď neměla dost velký hrnce, ve kterém by jim mohla uvařit polévku, neměli přebory, jedli pouze lžicemi... Věci, které já považuji za úplně samozřejmé, tady chyběly, ta maminka nemá mnohdy ani na nákup základních potravin. Neumím si představit, jak by to zvládla bez pomoci vašich kolegyně. A nemám tím zdaleka na mysli jen materiální pomoc.

Co dalšího máte na mysli?

Viděl jsem, že sociální pracovníce některé rodiny doslova provázejí životem, úplně jsem žasl, jak komplexní a náročná práce to je, co vše to obnáší. Pro jednu holčičku se třeba dámy z Kompasu snažily zajistit, aby mohla jet na tábor s koňmi. Ten pobyt samotný byl vyjednán zdarma, bylo ale potřeba to dítě na tábor nějak dopravit. Pro nás zcela běžná záležitost, ale pro tuhle rodinu by to bez pomoci byla neřešitelná situace. Pro tu holčičku to přitom bylo něco velkého, bylo vidět, jak je strašně šťastná, že na ten tábor může jet. Obdivuji, že sociální pracovníce SOS vesniček dokáží takovými malými věcmi měnit život těch dětí k lepšímu.

Chtěl byste Monice a jejím kolegyním na závěr něco vzkázat?

Dělají práci, která je velmi, velmi potřebná a přitom opravdu náročná. Viděl jsem, jak moc ty dámy pro některé děti znamenají, chodí si k nim i pro milé slovo, pro pohlázení. Obdivuji jejich sílu, denně řešit problémy druhých, moc si jich za to vážím a jsem rád, že jsme v Porsche ČR mohli alespoň trochu pomoci tím, že jsme jim dali k dispozici ta auta. Kdybych mohl já osobně do budoucna jakkoli pomoci, moc rád to udělám. Přeji jim hodně zdaru a síly.

ŠVÉDSKÁ CHARITATIVNÍ ASOCIACE PODPORUJE PĚSTOUNSKOU PÉČI

St. Bridget of Sweden Association, nezisková organizace pomáhající ohroženým dětem a rodinám, podpořila děti z brněnské SOS dětské vesničky. Částka 378 500 Kč pokryje výtvarné a jiné potřeby do kroužků, příměstský tábor, víkendové pobyty pro pěstounata a v neposlední řadě i část mzdy pro sociální pracovníci, která tyto aktivity připravuje a vede. Děkujeme.

DĚTI VYRAZILY NA MINIGOLF

Stabilní mušku, přesný odhad a svatou trpělivost – to všechno si brněnská pěstounata potrénovala při jarní návštěvě centra minigolfu. I když dostat neposlušný míček na to správné místo dalo někdy víc práce, než by jeden čekal, ani jedna dráha nezůstala ležet ladem, což jim vysloužilo obdiv personálu i zaslouženou odměnu.

NA HŘEJIVÝ DOMOV JE TU GORENJE

Stejně jako SOS dětské vesničky je i společnost Gorenje přesvědčená o tom, že hřejivý domov je tím nejdůležitějším základem, kterého se může dětem dostat. Proto se rozhodla vybavit naše objekty spotřebiči MORA a navíc ještě uspořádat sbírku na podporu stejnojmenného projektu. V jejím rámci chce shromáždit 250 000 Kč a z každého prodaného výrobku MORA tak daruje od dubna do října na projekt Hřejivý domov 10 Kč. Zapojit se tak může každý, kdo si pořídí jakýkoliv spotřebič značky. Děkujeme.

V KERAMICKÉ DÍLNĚ JE VŽDYCKY NABITO

Když vytvoříte něco z ničeho, je to vždycky velká věc. Dětem z naší brněnské SOS dětské vesničky k tomu stačí hrouda hlíny a trocha toho času. I když se u toho občas zapatlají až za ušima, výsledek vždycky stojí za to.

Kdo je tady doma

Sedmiletá Darja je ze šesti biologických sourozenců, další dva bráškové jsou vlastní děti pěstounského páru Oxany a Romana. S osmi dětmi vypadají jako pěstounská rodina z dávných dob, možná z historických počátků SOS dětských vesniček: a je to opravdu návrat, jen nečekaný a nechtěný.

Darjini pěstouni s dětmi odjízďeli na konci února ze svého velkého domu na předměstí Kyjeva už za zvuků bombardování, ale jejich první cesta vedla na chatu: i proto vzala Oxana jen jídlo z ledničky a pro každého pár kousků oblečení, ono se toho do jejich osobního auta k deseti lidem ani víc nevejde. Jenže po pár dnech se fronta přiblížila i k vesnici, kam se přesunuli, a nezbývala žádná jiná možnost, než pobrat, co se vejde a odjet co nejdál. Útočiště našli spolu s několika dalšími rodinami z Ukrajiny v SOS dětské vesničce ve Chvalčově.

VZPOMÍNKY NA PEKLO

Oxana je viditelně unavená, ale je na ní vidět i úleva. Dětská vesnička je pro rodinu s mnoha dětmi jako stvořená – vlastní

ne jako, přesně pro velké pěstounské rodiny ji naše organizace před téměř padesáti lety postavila – a pěstounská maminka ví, že měla štěstí v neštěstí. Sociální pracovníci Zuzanu, která jí pomáhá se zabydlet a vyřídít úřední záležitosti, vítá s úsměvem, právě se dozvěděla od sousedů, že jejich dům ještě stojí – několik domů v jejich ulici však takové štěstí nemělo a jsou v troskách. „Nejmladší Jurko si nestačil vzít plyšového pejška, s kterým byl zvyklý usínat, Darja musela nechat doma sbírku poníků.... Slíbila jsem dětem, že své hračky za pár týdnů zase uvidí. Pořád doufám, že se budeme mít kam vrátit,“ vypráví a proti její vůli se jí derou do očí slzy.

JSOU TO VŠECHNO PROSTĚ DĚTI

Darja, která se houpe na houpačce s o dva roky mladší Julinkou, je Ukrajinka. Julinka přijela se svou pěstounskou rodinou z Charkova a mluví rusky. Hraje si s nimi ještě třiletá Lucinka, ta jediná je tu opravdu doma. Jenomže tam, odkud přišly Darja s Julinkou, je teď válka, a tak jsou ve vesničce dočasně doma všichni. V bezpečí, a to je to nejdůležitější.

Pomáháme dětem prchajícím před válkou

Děti, které vyrůstají v náhradní rodině, si s sebou z nejnějšho dětství nesou četná traumata. Největší z nich mají všechny tyto děti společné: opustila je vlastní matka, která je neumí, nechce nebo nemůže vychovávat. Tisícům ukrajinských pěstounských dětí k tomu nyní přibylo trauma nové, které se zdravý rozum zdráhá pochopit: do jejich životů vtrhla válka. Znovu jsou vytrženy ze svého domova, musely opustit své hračky, hřiště, kamarády i své kořeny. Od začátku jsme věděli, že těmto dětem musíme pomoci.

Na Ukrajině působí naše sesterská organizace, která pečovala o pěstounské rodiny z Luhanské oblasti a z Kyjeva. Po vypuknutí války dostali naši ukrajinští kolegové tyto „vlastní“ rodiny do bezpečí jako první – ujaly se jich SOS dětské vesničky v Polsku. Na Ukrajině v té době ale zůstávaly 4 tisíce dalších pěstounských rodin. Ty, které žily na nejvíce zasaženém východě Ukrajiny, soustředili naši ukrajinští kolegové do velkého krytu v oblasti Dnipra. Odtamtud organizovali transporty vlakem do Lvova a dále na polsko-ukrajinské hranice.

PODANÁ RUKA

Více než tři stovek běženců jsme se ujali, převezli je autobusy z polské hranice do České republiky a těm, kteří se tu rozhod-

li zůstat, jsme nabídli dlouhodobé ubytování a pomoc. Část z nich jsme ubytovali ve volných domácích přímo v některé z SOS dětských vesniček. Naše vlastní ubytovací kapacity by však zdaleka nestačily: pod našimi křídly se totiž rozhodly zůstat rodiny čítající prozatím 185 dětí a 65 dospělých a další možná budou přibývat. Moc nám proto pomohla nabídka volných bytů od společnosti Heimstaden v Havířově: ubytovali jsme tu už tři desítky rodin.

POMOC NEKONČÍ

Máme za sebou náročný týden, kdy jsme vedle naší běžné práce a péče o více než tisícovku českých dětí (které nechceme a nemůžeme nijak zanedbat) zajistili pro ukrajinské pěstounské rodiny nejen zmíněnou dopravu a ubytování, ale také na 250 postelí, peřin, povlečení, ručníků, židlí, nádobí, desítky ledniček a praček, hrnců a další potřebné vybavení. S tím vším nám pomohla velká spousta firem i jednotlivců, za což jim moc děkujeme. Naše aktivity tím nekončí. Nyní pomáháme najít pro ukrajinské děti školy, doktory, pro pěstouny práci...

A zejména jsme připraveni poskytnout jim všem psychologickou i další odbornou pomoc, až na ně dolehnou prožitá útrapy.

Staňte se pravidelným dárcem SOS dětských vesniček

Pomozte nám zajistit plynulou a dlouhodobou pomoc ohroženým dětem, kdykoliv ji potřebují.

Založte si trvalý příkaz na účet 120 777 711/0300 s Vaším variabilním symbolem na jakoukoli částku, která vyhovuje Vaším možnostem.

HLAVNÍ PARTNEŘI

Heimstaden
přítelský domov

e-on

dormeo®

MILION PLUS
ENTERTAINMENT

**Raiffeisen
BANK**
Banka inspirovaná klienty

Hypoteční banka

LAMA
energy

DB SCHENKER

cewe

PORSCHE
ČESKÁ REPUBLIKA

ČSOB Stavební
spořitelna

Synergy
Development

Hasbro

AT&T

OJC
pracujeme s energií

KEARNEY

BLACHOTRAPEZ

AGROTEC
Group

EURO FRIGO
Praha spol. s r.o.

**PURPLE
FOUNDATION**

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

Česká televize

MINDSHARE

BusinessMedia
CZECH REPUBLIC

newton media

V ROCE 2021 NAŠI ČINNOST PODPOŘILY TYTO INSTITUCE

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Olomoucký kraj, Hlavní město Praha, Karlovarský kraj,
Jihomoravský kraj, Karlovy Vary, Prostějov, Brno, Přerov, Aš, Zábřeh, Bystřice pod Hostýnem, Cheb.